

Noterat från Fråga REMM, 2025-06-13

Fråga REMM den 13 juni hade temat Mål för minskning av koldioxidutsläpp från tjänsteresor.

Till dagens Fråga REMM var fyra myndigheter särskilt inbjudna för att berätta om sitt arbete om sina målsättningar för minskning av koldioxid från resande i myndigheterna. Särskilt inbjudna var Sule Karamik från Formas, Ann-Louise Månsson från Kemikalieinspektionen, Gun Vikström och Jennie Edfors från Skatteverket samt Hans Backström från SMHI.

Peter Arnfalk från REMM inledde med att sätta temat i en kontext genom att hänvisa till tidigare sammanställningar av Naturvårdsverket och REMM. Vanligt är att myndigheter sätter mål på mellan 26–50 % minskning av utsläpp från tjänsteresor.

Målen kan relateras till den generella minskning som myndigheterna rapporterat till Naturvårdsverket i den senaste rapporten [Miljöledning i staten 2024](#) (i snitt 38–40 % minskning av utsläppen från tjänsteresor, vilket kan antas vara ett nytt normalläge efter pandemin).

Formas

Formas har en ambitiös målsättning på 80 % utsläppsminskning. Före pandemin låg utsläppen från tjänsteresor på 125 ton. En ökning av utsläppen skedde både 2024 och 2025, vilket beror på att man har fler fysiska möten. För att minska utsläppen uppmuntras de som arbetar med EU-frågor att ta tåget till Bryssel. Andra åtgärder är att begränsa antalet personer som reser samtidigt och ersätta flyg med tåg där det är möjligt, vilket är ett fokus under 2025. Formas har exempelvis infört interrail-kort och en ny mötes- och resepolicy som föreskriver att resor under fem timmar ska genomföras med tåg. Endast ordförande eller vice ordförande får resa, och då endast om de använder tåg eller buss. De delar också med sig av erfarenheter och tips från medarbetare som tagit tåget för att inspirera fler.

Formas målsättning:

- **Långsiktigt mål för 2030:** Minska utsläppen från tjänsteresor årligen och uppnå nettonollutsläpp senast 2030.
- **Kortsiktigt mål för 2027:** Minska koldioxidutsläppen från tjänsteresor med 90 % till utgången av 2027, jämfört med basperioden 2017–2019, till maximalt 11 ton koldioxid.

(Tidigare kortsiktigt mål för 2023: Minska koldioxidutsläppen från tjänsteresor med 80 % till utgången av 2023, jämfört med basperioden 2017–2019, till maximalt 22 ton koldioxid. Utsläppen uppgick till 22,2 ton koldioxid under 2023.)

Kemikalieinspektionen

Kemikalieinspektionen har genomgått en stor omställning, vilket sannolikt påverkat både utsläpp och resor. Efter pandemin är man mer medvetna om hur man reser och personalstyrkan har minskat. Kemikalieinspektionen använder fler digitala möten och bjuder in internationella deltagare digitalt, samt försöker lösa långa resor på mer effektiva sätt. Myndigheten har en mötes- och resepolicy som säger att möten ska planeras i god tid och i första hand hållas digitalt. Man hoppas att den positiva minskningstrenden fortsätter.

Kemikalieinspektionens målsättning

Kemikalieinspektionen ska minska koldioxidutsläppen från sina tjänsteresor med 30 % till 2025, jämfört med 2019. Relaterat till det kortsiktiga målet finns ett långsiktigt mål att nå klimatneutralitet år 2040.

Skatteverket

Skatteverket prioriterar digitala möten, men resor med tåg tillåts om mötets resultat kräver det. Resor i första klass och med nattåg är möjligt, men andra färdmedel som flyg beslutas av närmaste chef. Mellan 2023 och 2024 minskade utsläppen med 20 %, vilket delvis berodde på färre vidsträckta internationella projekt under 2024. Myndigheten gör många långresor med flyg inom ramen för sitt utlandsuppdrag. En intern resetjänst underlättar spridning av budskap och information om resandet. Flygförbud gäller mellan vissa sträckor, såsom Stockholm–Göteborg och Stockholm–Sundsvall, även om detta inte är strikt eftersom utmaningar med tågbokningar och järnvägens status gör det svårt att ersätta flyg fullt ut.

Skatteverkets målsättning:

Skatteverket minskar koldioxidutsläppen från sina tjänsteresor och mäter dem i relation till 2019. Minskningen beräknas i kilo koldioxid per årsarbetskraft. På årsbasis är målnivåerna fram till 2025 följande:

- 50 % för 2023 (utfall: 47%)
- 55 % för 2024 (utfall: 58%)
- 60 % för 2025

SMHI

För SMHI sker många resor i samband med externa kurser och flygresor har en stor klimatpåverkan, men räknas bort från vissa beräkningar, liksom utsläpp från forskningsfartyg. SMHI har ett mål om 30 % minskning och rapporterade en minskning på över 50 % under 2024 jämfört med 2019. Myndigheten har viss forskningsverksamhet och behöver göra resor till fältstationer för underhåll. De planerar att fortsätta med gradvis minskning fram till 2030. De mest effektiva verktygen för att minska utsläppen är att öka

REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

antalet digitala möten, att välja vilka som ska delta och att uppmuntra internationella konferensarrangörer att främja digitala alternativ.

SMHI:s målsättning

SMHI:s mål är att minska utsläppen från tjänsteresor med 20 ton per år 2020–2025. År 2019, året före pandemin var utsläppen 414 ton koldioxid från tjänsteresor, vilket innebär att målet utgör en minskning med 30 % till 2025. Indikationerna ser bra ut, utsläppen ligger långt under målet. För 2024 var målet 310 ton och utfallet 186 ton, vilket hittills motsvarar en minskning med 55 % sedan 2019.

Det finns också mål om att minska antalet flygresor. År 2019 var antalet 976 st, målet är en minskning med 30 % fram till 2025. För 2024 var målet 740 st och utfallet 412, vilket hittills motsvarar en minskning med 58 % sedan 2019.

Diskussion och frågor i chatten

- Netto-noll mål har nämnts — Hur tänker man kring det? Man kommer nog inte sluta resa helt och hållet. Vilka är tänkbara scenarier för att uppnå detta?
- Hur hanterar man utsläpp förknippat med infrastruktur (järnväg vs flygplats, t.ex.)?
- Vad tycker ni om kompensering? (Om jag förstår rätt så får myndigheter inte göra det?)
- Med anledning av diagrammet över utsläpp från resor innan, under och efter covid. Intressant att nuläget är ungefär hälften av utsläppen som innan pandemin eftersom vi har blivit så pass mycket bättre på digitala möten. Vad ser ni på REMM är nästa stora förändring/förutsättning som krävs för att markant minska utsläpp från resande?
- På LU beror minskningar man kan uppnå genom att åka tåg istället för att flyga ganska mycket på institutionen, går upp till 30%.
- Är det någon som använder sig av AI i sin reseplanering?
- Finns det ännu bättre tekniker på gång för resfria möten? 3D?
- Funderar på incitament för medarbetare att välja längre tågresor till exempel till Bryssel. Är det någon som har särskilda incitament av att välja just längre tågresor utöver gällande ersättningar/tidskompensationer? Och hur har det tagits emot i så fall?

Mer information

Peter Arnfalks bilder finns [här](#).